

Ամենայն արգելիքն էր
առաջնորդել թիւնք ձրիւ
պէն ։
Առանձին արգել տակն
հաւնք քանիտ, որ արդիւ

E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

[illegible]

2158. 9. 104. 84. 40.1.40.0. 1847 D^{mt} 20.

• ୧୫୫ •

4 2 2 4 2 2 2

Յաւնդարի 18 էն թուով գիր քն-
հայագ է Ապրեկամէ մերսէ , որ 'է
Կէճն Պօթիս , թէ Աստգեղոսա-
սիւ և Ագտուէր Կաթողիկոս մեր
Տէր Երեսն Հաս 'է Սբոյ Էջմի-
ածնայ 'է Թիֆլիզ՝ յառուր տառնե-
քորգում տնկան Վեկտեմէրի ան-
ցիւոյ , Ս գոյ արդեօք գորովա-
գութ սիրտ նարին Աստուածարեայ
Սբուրթեանն՝ թէ ճրքան կարտիցին
հեռաւոր որդիք իւր Համբաւոյ մի-
ծամեծարարութեանց իւրոց և օրն-
հովեանցն , որոց տյսքան բերմա-
բաց սպասեն , և գեռ ծարաւ ոչ չե-
լողին ,

— Դ՛հերջ գրեալ գրի ընթեա-
նումք նաև՝ թէ Լուս. քրիստոսի
Սրբազան Սափմէոս Լուսնակա-
գոս Հայոց Կոստանդնուպոլսէ՝ որ
պատուիրեալ էր Լուսնայարգ Լոս
Սկրտի Լղաթմեհան գրել առ Լ.

բարոստեան ի նկերս թիւն մը՝ վասն
 ի հզաւորի մերում և դրոյ ապագրե-
 րոյ ի մէնջ և մինչ ցայեղայր ոչ ըն-
 կաւեալ, կրկին պատու իբեալ իցէ իւ-
 բեան իրկորարկւ առ մեզ զպատուէն
 համբոս բերի : Ի՞նչ զօրեմք ըստ բու-
 կանին զարմանալ ընդ վերադմեզը-
 րոյ և թզմեց միտոյ առ Արժանաշարք
 Այս Ի կրտիչ Ալաւմն ի պատու-
 իանի պատուական գրութեանց նորա,
 Քայց ի կողմանէ մատենիցն առ ի
 մէնջ ապագրերոյ՝ տիրութեամբ գը-
 րեմք, զի անագուն ուրեմն բարձան ի
 նաւն Ի աւամանի : Քանզի ստորին գին
 յառաջագոյն բարձիւրոյն ի Ա մի ու-
 նիտ, և ըստ գրութեան Աշարուսոյն
 երկար ժամանակաւ անվաճառ մնալն
 նոցա ի Պօլիս, ոչ քաջալերին մեզ
 ի ծախս բաւաւոյ զիւրջին արկեղս
 մեր ի քաղմամաւ շող ետաւս, (Ը) Է-
 պեաւն թերթք Ի քաղբն մերում ոչ
 երբէք յաւաղեցան : Ա խորդ և իցէ
 այժմ մեծապէս շնորհ ունիմք զաղ-
 դաւեր քաջալերութեան սրբոյ Հօր
 Եկեղեցւոյ մերում, որ ոչ անտես

առնէ զմեզ և զհամարն վատապա մեր :

— Ուրախ էք գրեմք նաե՛ղ զի վերջ գրեալ արժանաւոր Բարեկամ մեր տնտես կարգաց առ մեզ : ասելով թէ ունի բազում նամակս և ի բաթուղիս բերել մեզ ընդ իւր ի հմեփելոյ : Ընէ ունիմք զի բոս մասին լցցին նոքօք անձուկք կարօտանաց մերոյ : և աւետիս Հայտատանայց ատրիպեացն ի Հոգիատան յորախաթիւն տմկայն Հայրենաւեր ընթերցողաց մերոյ :

— Պարոն և Տիկին Պետրոս Մ. Կառպարեանց ի 11 ամսոյս ելին ի Կաթա ի վերակայոյն ի տեղական կառնածոց : Օ մինչ արտ թեան Էդրօրն : օրոց չանկամք բարի նաւարկութիւն և սրբի գործ :

— Պարոն Կրիկոր Բարեան Հաղինկան Ըսողեալով գործաւ ոչոյ ի Մարիտանիոյ : սր գնացեալն էր յաւաթաթութիւն :

Նաւն Մարիտան ելանէ ի Մարիտան կամ ի Մարիտան կղզի : ամս 11 ամս 11 ամս

առ ԲԱՐԵԿԱՄ ԵՒ ԲԱՐԵԿԱՄ :

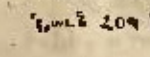
Նաւն Իսթաթի ի Մարիտան և Մարիտան : ամս 11 ամս 11 ամս

առ ԲԱՐԵԿԱՄ ԵՒ ԲԱՐԵԿԱՄ :

Նաւն Մարիտան ի Մարիտան : ամս 11 ամս 11 ամս

առ ԲԱՐԵԿԱՄ ԵՒ ԲԱՐԵԿԱՄ :

Նաւն Երմ ի Մարիտան : ամս 11 ամս 11 ամս

առ ԲԱՐԵԿԱՄ ԵՒ ԲԱՐԵԿԱՄ :

Նաւն Պարոն ի Մարիտան : ամս 11 ամս 11 ամս

առ ԲԱՐԵԿԱՄ ԵՒ ԲԱՐԵԿԱՄ :

— Ի թիւ 82 Բագատիւս Հաղեանցիկ կ'անաւորս յիշատակեալք ըս

Հատանելոյ Թիւ անթիւայն : զոր Բիգ զնալիք տալեցին ի Սիւրաց ի մեծամեծ պատերազմաւս ի քեանց ի Սիւրաց կի : Եւ ի վերջ : ի Փիլիպպոս Եւ ի Սիւրաց : Օտրօրն արժան Համարիմք ակտանտնս ստորագրել զայն ի դրստան Հեռաւոր եղբարց մերոց : Ի բրն այդ պարտ մերկանայց աւար երօրդի ամսոյս՝ զորաթիւնք Բարեբարոյց : Վաղմայ : և Յարթ Վիլիւմայ ամսոյն զհեռաւորան կաղմութեամբ վաչա առ վաչա յաասջ խաղալով ընդ միջին պոլոսայ Գլըմ սոլայ ամսանեալ : բերին Հասացին յաղլէնէզն անտանեալ տեղի : ի մեծի Հրապարակին Կաթաթայ : յանգիտան Կաթաթին Հաղթութեան՝ որ տեղանէր ընդ միջ բերդին և պաշտանն փոխարքայի Հոգ կաց՝ 9252 թիւ գանթիս Սիւրաց : շաթ գորովք Հաղիւն պաշք գառարանին զորն ողջոյն մինչ և ժամն չորրորդ զինի միջօրէին : յորում սկսան բաղմութիւն ամսայն աղղոց և լեղւոց և կրօնից և կեցեաց գալ ի Հեռաւոր և ի մեծաւոր փոյրոց և գրահի անգաւորս Իսրիւ փիւ Բիգաչի մայրաքաղաքիս անցանէր ընդ Կաթաթին Հաղթութեան՝ աղլւոց զնա ընթերմաւ Հեղ աւել թեղանթաւարտ թեամբ և սկսան զօրք յաասջաւոր Հաղաւ կերտել աչոց զտնարան զհեռաւորան մարդից ի քեանց : որ պարզ քրքան և էր Հաղաւոր թեամբ զաւամբսին ամսէր : Սիւրացի փոխմութիւն Հանդ խիւն էր այնքան բիւրաւ : որ բաղմութեան մարդկանն ի մի խմբեալ տնտանի : զի Հրապարակի զրեթէ Իսրիւ գծով ծիծաղաւոր ծաւանէր բաղմութեամբ մարդկանն : Հաղթութեան Հանդէսք Հայտատանի երբեմն՝ աւաւորաղոյն և վեճ քան լո

Հարա պայտեան հանգիսից չբեզդցանա՝
Հայեցարութի Տիգրան Մեծն
Հայկազանց :

— Բանի առաջ քաշելու հրա-
տարակեցաք զազիտայի սպանութեան
պատահեցայ ի Բիգրիտը : Ոչ բա-
զում առաջ ի վերայ անցին, զի և
Էհի Չարգու քնակիչ Աշխարաց
առ Բիգրիտու հասկածանա տաւալ
զվարաց կնոջ իւրոյ՝ ետխնակի չա-
րաւար վերաք՝ զի անկենդան տաղատա
յիբիկը եղ զնա . և ի յանդիմանել
զնա Էհի Չարգու վան զազանային
կատուքս իմեանն անկաւ և մեռաւ ի
սրայ նորա . և մոյր մեռելոյն վեր-
բնկաւաւ . ի իմիկանց յազմիկ ի բում
՛ի գիւրումն ալ՝ առիկ : Սաչք դա-
տարանին կայուն զի յանազ ործն . բայց
իմ զատատանն հրաքս մծիւ Հատա-
նիցէ ի վերայ՝ չկարեմք անի : Բան-
դի ի բազմոց հեռէ է . զի անտա-
տիւ մնարմ պայտեան եղևնաւ որոց՝
յնուն զաշտարչա աւարտութեամբք
և սպանութեամբք :

— Իւրիկը եղև կառուցանել զարձան
Լարդ Հարիկիկայ ի գլուխ Աս-
մարին Յայեմ իմեան : Բայց Պրնչ
տակ : իմ զայս իւրձուրդ ի բաց
մային, լսաւ բում դատարի տակաւ քն
զարիջոյ : որ վք զկամարն կոպիցին
չէին բուական ծանրութեանն :

— Ի իջնն Բարան կառքն ոսկի
ապանեաք ի վրին, և արձամի ու-
թոռով ի լոմ՝ զողոնցաւ . յատանին
տաւարէ Ուանայ Բարովայ Բարի-
նայ : Վատարանին իմայ արարիկն,
և Հարիս և ուրի տակաւնայ խոտա-
ցան : Երում կարիցն զատանն : զլսաւ .

— Ի գեղ Էրան զայս՝ պատահեալ իւրիկ-
բար՝ առայ Պարսիկէ : Պարսիկ տակն ուն իւ-
ր . իմինն անիմ պիտի՝ իւր մեծ հոգեւոր ի
վրին կարա՝ տաւար իւր իմն իւրի : Պարսիկ
Պարսիկեան զայս զլսեմ՝ իւրիկեան հոգեւ
իւր . առայ և մեծեցաւ իւրի իւրեանի :

ուածն կորուսեալ : Վարդիք դա-
րութեանն անյայտ մնացին մինչև ի
հիպերբորգ գիլմիկայ ամիսն . ուր
այնինչ բազմութիւն բարեկամաց հա-
ւաքեալ ի տան Լաբու Հալիկոբ-
սինկայ գլուխ իւրեանէին առ տնին
կաց նորա : յանկարձ տեսանէ ըզ
կուսն կորուսեալ տալիկի բադ-
նին . այլ զուրկ յոսկայ աղանեաց
և յարձակի աթոռոյն : Ուստի և ի
նշանացն ծանուցեալ վերադարձու-
ցանէ զայն առ արարիչ և սրտալիչ
նորա : Արձակոյ պիտառնէր գողն-
քան սնտաի գրոյն իւր . վասնորոյ զու-
կի աղանիս և զարձակի աթոռն
տարեալ ի նաննէ՝ ի բաց ընկէց :
Իմինն բառ Վանիկեանի բանաւորին
Արտեմուայ իր դուրի մեքս անկերձ
զԿոկոպակայ՝ ոսկի վէէ տաւարէ իւր
և ի Լաբու . իւրի և առաւ գողնէ :
— Լաբու մ Հարիս բառար տակաւնոր
անձանց մայր վ դա մարեցաւ ի սրա-
հի մայրաքարոքիս : (Տաւան Հալ .)
վանն տաւարանայ Արմաիկ ի ա-
միւր . և յետ իմնիկայ զնորձուրդ
ժողովոյն՝ Որ Չան Վրանա հրաւի-
րեցաւ յաթոռն . յարիկայն ընդ մե-
քանայն տաւար . Լաբու մ անգամ ի
ժողովն Հաւարակայ յայտ աթոռ կո-
չեցայ : Բայց ձէ երբէք այնքան լո-
գայի եղև ինձ, կամ այնքան սոս-
տիկս անձկոյի յազուր իմեան կատա-
րածին : որքան ի այն յայտ պատե-
հի : Աղատակ այր ժողովոյն և աղու-
թեան կի բակրոց ի մեջ բնակեաց Լաբ-
ւանին Սիւմաի : (տան լեռնակա-
նայ .) անմեք պիտի և իմն ապի այն-
քան տաւարանայ ի նստաւ և այն-
քան վաղմուշակի տարածէր : մինչդի
անորում իմն Հաւարիկայ յանիւ նոցա
զազիտ իմին յայտեան հեռաւոր ձե-
ռաց, և կարի անողան : Իւրեմ մա-
նաւոր իմն առաք իմինն անքաւա-

կան իցէ մեզմէ յոյ զվերաւ նոցա: քայց
իբրեւ, համախմբեալ հանգանակ՝ եթէ
նչ այնքան շոյտ հասանիցէ նոցա մինչ
բառնայ զներկայ աղետս, կարէ դէմ
դնել հետեւմանս: կամ զձեռս լը-
քեալս փրկելոցն՝ ի սովոյ՝ ի դործ
անդր յաջողել: Դպրոն առէին իսկ
տեղեակ է շարեացն: որք Խոյսե-
ղայ պատահեցան: ասաց Առ Քան
Վրոնտ: և ընթերցաւ ի լուր նոցա
զհատուած իմն պրեալ ի Քննչաց
Աղառ Եղեղեցոյ Արամիացոյ՝ որ
ցուցանէր զստրականութի հնձոյ ձու-
տակին կամ գեանականութի՝ որով և
եթ անանէին ժողովուրդք երկրին:
Յառաջ բերելով ասոյս և զանցս միւս
ժողովոյ իբրեւ ի Արամիա՝ ասաց: Այ
ոք այնքան խոր գգայ քան թէ ես,
զի մշտնջենաւոր հոգ կերակրելոյ զայ-
քառ ժողովուրդ ինչ՝ յառաջ շարժեն
յաւէտ զմշտնասութիւնն՝ զոր բառ-
նայ մտաբերէին: Յորմէ ասելով ինն
գործոյ: և նախութիւն մարտկանու-
թեան: և կորստ անձնական պատ-
կասանայ՝ անմիջապէս յառաջ և կեայ
պաղաւտերեն աշխարհի զայն աղետագոր
այժմ ստ աջի տեսանեմք և ցաւ իմք ընդ
այնս:— Ի վերայ այդ ամենայնի աղբա-
տաց անուանեալ օրէնքն ի Արամիա՝
և զնն գրեթէ սկզբնաւ իմք, և եթէ ա-
տայից, թէ անհուն շարիւս արարին,
նչ այլ ինչ աւելորդ անհեմ, քան
եթէ նոր աւած ասեմ՝ ի վերայ քա-
ղաքական չարիս որութեան Արմենք
քաղաքական չարիս որութեան անխո-
տորիսք են: զի իբրեւ * աշխարակք
ի ծագու նշան իննին նաւաստայն ի

Եւ Կարէ անշէ աշխարհեան: և ասան
աշխարհեան: և ասան ինն զէրս ինն խորս
իմ աշխարհի ի ծագու: Եթէ ինն ի ծագել ին-
նիս: Եթէ ինն զէրս աշխարհեան նշանաւորին: և աս
զինն աշխարհեան ինն լուսնային ինն ի Բոյ
նա ինն և յանձնեմ անշխարհ և զինն:

նախատակ ի ժամանակի խաղաղութեան
քայց նչ նայն և ի ժամանակի աշխ-
կանութեան և նաւակործութեան: և ք
ի քայց լքեալ զայն զնն նաւակործ
ուշիմ, ընդ որ և հարմն ուղղէ: Ի-
թէ իցէ զի գերեմնիցէ ի մերկէն:
վերապէս գտնեայ առ աշխարհն ուղ-
ղել նովն զմիմայն իւրս:— Բայց դառ-
նայ արժան է ի քաղաքական տե-
սութեանց աստի: և հայել յաղետո
տարակրտանաց՝ որ զաշխարհն ընդ
իւրեւ կաշիւ գրաւէ: յաղետն:
զոր նչ ժողովուրդքն արարին: և նչ
իսկ գործին յաղաղս այնպիսի: ասլ ա-
նիմայ նախախնամութեան եղին գործք
զոր նչ է մարդկային հանձնարդ կշեւ
կամ արական:

— Պարն Իշխովա յոմն յարեաւ
և ասէ: «Դարի ցաւալին եղին աղետք
Հերթիւացոյց: քայց Վրոնտնեական
հաստատութիւնն: որով աստան այնց
ժողովուրդք և աւատածն նախ իննք
հատարակաց նոցա՝ թերեւ առաւել
եղին՝ քան զոր աշխարհ յուցանել
կարէր: Փորձաւոր կառավարութեան
մեծամեծ դրամնց հաւաքելոց ի ժողո-
վոյն Արամիոյ յաւէտ իմաստաք քան
ողջմութիւն, առ ի զառաջս ունելոյ մե-
ծի և մատուցաւ մասնագիւ: Եւ նայր
տեսանել զորդիս զհաւաքումն ժո-
ղովոյս այնորիկ ի Արամիա: և զա-
նաւորեաց նա և զոմնա յերկրակա-
նաց անախ: որք ի քայց մեղմելով
զխորանս աղղի և կրօնի՝ գրանչան
յոգնութիւն հեաւոր և անձնութ
ժողովոցեան իբրեւ:

Վաւկառ Վրք ապա յարեաւ երկ-
րորիկ: և առարկեաց թէ աղետք
ժողովոցեան կաթելին քառ մեծիմա-
սին ի կալուածատեարց աշխարհին:
Ի քայց հրաժարիցաւ ի զառադովոյ
թիւն գորս կամ նորս: անդ ելով թէ

այս անդամութիւնն կարուած ատեարց
տեղութեան ինն էր 'ի պատմութեան
աշխարհին : — Ղաֆ քան զապտած
քաղթիւն՝ տանու տիրական ինն կարգ
կայր 'ի միջ Հոգատեարց և Հոգադոր
ծայն : զպա իբրն ինքնակալս կամ
տեարս ճանաչէին ժողովւորդք : Այս
կարգ խափանեցաւ : Հոգատեարք զըր
կեցան յիշխանութեանց , և ժոխաւ
նակ այնր յաւերաւ : նոցա անյոգ ցան
կալթիւնն սակաւ : յորմէ յաւաժ և կ
այս վիճակ կայս թեան՝ յոր աղագաւ
'ի դարձելէ՝ զՀոգատեարսն՝ զանց ա
բարին՝ գլխովին զպատմաւաւն : Ղա
բի երկար , և կարի ճարտար խտե
ցաւ : նա գինւորոյս , և յայն գլխեաց
զբան իւր , զի թէ Հոգատեարք իցին
պատմաւ աղեակիցն՝ կամ ոչ : պարտ
և արժան էր թողուլ զքնեալ թիւն ,
և 'ի գործ քնել զգաւթութիւն իւրեանց
առ 'ի թեթեալ թիւն նոցան :

Յետ նորս յամս յարեալ զերաւ
պայծառ Եղիսկոսրս Աստիւտաց
կարիւս աւուհ՝ և տապ : թէ ոչ կա
րէր սենին վնել նախարաց Վարդա
պետին (Ղաբժայ) աւանց որսի մի
տաք ցանկաւալոյ՝ Խալանդայ 'ի մե
րաւաւ և 'ի նման աղետաւ իւր՝ զո
գուս արեւմտաւթիւնն և կրկնէ՝
զորս սա եցայ : Յիւրմէ կողմանէ
ամաթ էր տապ : Եթէ յետ մեծա
մեծ շնորհացի ցուցելոց Խալանդայ
ւոյ՝ իւր Հայրենակցոց , լուս և եթ
նստեալ Հայէր քի յարարս ժող
վոյն այնորիկ : Սուրբ զիրք յիշա
տակին թէ յորժամ Յալուփ վերա
կացաւ ինկր Իզիլպատի՝ սով զերկիրն
ազականէր , և եղբարք նորս 'ի Հեռա
ւոր աշխարհէ առ նա դիմէին : զի և
զնտա նեղէր անձկութիւն : Յալուփ
տակ յնոստ : Տէր աւաքեաց զիս այս
րէն : զի պատրաստեցից կերակուր

վան ձեր : և աւարք ձեր երկարեա
ցին յերկիրն կենդանեաց : Ինն այս
ոյսպէս : աւարք ինն Համարիմ տ
նէ : թէ խորին նախախնամութեամբ
նմանապէս և մեք իցեմք աւաքեալ
այսր՝ Հոգայ վանն կարաս եղբարց մե
րոց : 'ի ժողովոյն Հեալ՝ որ վանն
կարասաւորաց Խալանդայ : բողում
գլխուածք պատահեցան յիշատակաց
արժանիք , պատկարով մեծ միջոցաւ
'ի գլխաւ սահմանաց մերոց՝ ('ի Ա
հաւ) և դադարեցաւ : բայց բարե
բարս թեամբ նախախնամութեանն ա
ւանց սովոյ կամ կարասութեանն ի
ւրեք : որք գրեթէ սովորացար միշտ
զհեա զան պատերազմաց : Այս միայն
բաւական է խորս յս մատուցանել
մեզ յոգնութիւն նոցա՝ որոց ծնողք
կամ ընտանիք Հեղին զարիւն , և ե
զին զհեանս խրեանց՝ 'ի փրկութիւն
Արեւիկ :

Յետեւ ապա այս Սրբազան ճար
տասան Համադել 'ի մատաւորի և՛ լոգ
կարեկցութիւն ժողովրդեան իւրոյ :
տանով թէ՛ և թէ Հաւատ նախքել
արժան իցէ դերապանձ Հեղինակոց
արդի զբախանս թեան՝ անդունց տակմ
Եկեղեցւոյ Նոգեոյ և Սկովալոյ : Սկով
ախա զմեծ մասն ժողովրդեան և Համրա
ւոյ իւրոյ յինքն ձգեաց յԽալանդայ :
Իւր զայս ասելով՝ գիտաւորութիւն
նորս չէր խոնարհեցուցանել դորդինն
Պախեզանկայ՝ այլ մանաւանդ թէ յոր
դորել գիտեկցութիւնն Հայրենակ
ցացն իւրոց առ 'ի դրեմունիւր զբ
տանդին յոր երկաթին ևս անկեալ
Հեծէին :

Ղաբատա Չորս յամս յարեալ
և յետ ցուցանելոյ ժողովոյն զստա
կութիւնն վասնից ին՝ տապ : " Ի՛ն է
արժան թոյ տալ ունեան կապել լոգ
կաւառ կարեկցութեան և նպատակց

ժողովրդեանն: Ազալ կործինք են աւարկել թէ մանուսը Զանք վրիպիցին ի յաջորւածոյն: Այս, արժան է Տէրութեան յառաջ դալ: արժան է և տերանց Սկովտից զնոյն ասնել: բայց և այնպէս չարքը ուղիւնցն այնքան են, մինչ պէտքուր և դմբարանեալ զօղնութիւն ամենեկուն միտհարցն պահանջեն: Եթէ հանգ անտրութիւնն փոքր ինչ ևս իցէ, սակայն օրինակն մեծ իննի, և թէ մէկէ դորս ի տան՝ և մինչ ցոյց մանկանազան, գուն գործել և զձեռն շարհաց կարկանել նոցա:

Պարոն Եղիշա երկրորդեաց տմա, Եւ տար Սր. ջան Վրոնա խօսելով զքաղաքական կառավարութեան կողմանէ՝ ասաց. «Ի՞նչ արժան էր մանուանդ՝ օրինակի Սամարացոյն հետեւել, ոչ եթէ քննելով թէ նրպէս հարու վասնդեալն յաւորակոց, կամ որոյ մասն, այլ ինչոյն դորման մատուցանելով վերայն, ուստի և հրաւիրաց դաշ բազմականին միայն ըզմտուածել թէ՛՝ ով էր որ ասաց, «Ի՞նչ ոչ, որս ԵՂԵԱՏԻՆ ՓՈՆ ՏԱՅ ԱՍՏՈՒԾԱՅ»:

Մ Ե Դ Ի Ը Ս

— Ի թիւ 14 Վրդարարին Մարտոսայ Հոյց Ղարաօտան ընթերցաք. «Տրամեթեամբունիք մանուցանել թէ յանցեալ ամսոյ 14 ումն, Պարոն թափմա Պօղոս՝ Հոյերէն թարգմանիչ Իրիտանացոյ Մտենի, փոխեցաւ յաստեն՝ ի հասակի 78 ամաց: Ի՞նչ արձանակեալ Պարոնաց, որք մատուցին զգիրս գաօսարաց առ ի ժառանգիլ զերջանիկ սրտան հանգսցելոյն: Պարոն Ստեփանոս Ներսէսն արժանացաւ յաջորդել

նմին: Մեք տկն արկեալ անաչառ՝ շարհաւորեմք Աթոռ աժառանգին յոյսը՝ բարեբառակի վեճակն նորա, զի յոյժ երջանիկ և անխառնակ սրտան է այն»:

— Յանցեալ ամսոյ 21 ումն Սարգիս Պարոն Վարդ Սիմոն Սկրտաթի միտակցաւ և անուանեցաւ Յովհաննէս: Յանկամք նոր աշխարհիկին բարի զարգացումն հանդիմ բարբառքք»:

— Վ. Ա. ՉՏԻՐԻՔԻՆ ԵՆ ՏԵՂԻՍՍ: Յանցեալ ամսոյ 9 ումն մեծ քանակութեամբ դանձ (200.000 ռուբլիս) բարձաւ ի վերայ շաբեաւ «Իսկիւնդսէի» ի Կաւմարցի, և մի րաք և 30 000 ռուբլիս ի Տրեմկմալի և ի Տոմէզքն Սարգարոյ:

— ՅԱՆԿԵՐՈՒՄ ԵՆ ՍՏՈՒՄՆԱՆԻՆ ԵՐՈՒՄՆ: անգոր և ասիկար հատկաւ անցանէր ասիկար Չինգաարի դերոյ, կարա զբաղարութիւն ընդ կրաջ միոյ ի նոյն տղէ, Երբունիւն հարկանելով զամս իւր պոստահար ընդգէմ քարի միոյ, որ կոյր ի հանապարհին, զարեցաւ ի վայր՝ ընարց կարողանալոյ պահպանել գանդալ իւր: Կինն որ ընկերակից էր նմա՝ առ ժամոյն գնաց յօգնութիւն և մինչ գիւ ջանայր ամբօնեալ գնա ի վեր՝ եգիտ զնա մեռեալ, առ որ սկսաւ, բոյ և ողբալ վասն յանկարծակի մահուան իւրոյ: Յոյանի և ասորդ անցաւ այս չորսերկուրէս յուշածեն մից զբանն Սաքեբոյն Պօղոսն՝ որասէ թէ՛՝ «Ի մէջ կենդանութեան, կեամք ի մահ»:

— Ի մեղանոյ ըզմարերն և հոտ ի 10 ամսոյս, որ սրտունակէր ընդ ասիւր և սլաւնեան թէ յիդգիւս և թէ յիւրոյ առ հառարակ նա և զհրապարակաբաւութիւնն մեծախաւ թա-

գուհւոյն Բերեանիոյ և Քաղաքացի
 քին Վաղարշապետի ի խաղաղութիւն :
 Պատեցաւ ի մէջ երկուց ազգոյ՝
 պահանջէր միոյն ի հաղմանէ Վնգ-
 զիացւոց տասն միլիոնս Ստեփան սեկ-
 ւոյ : զոր առ ի չղոյն՝ պարտաւ-
 րէին յոյստաւ փոխ առնալ : Ըրդէն
 իսկ սկսեալ է սեղանաւորութիւն Վնգ-
 զիոյ յաւերս զիսլն պարտոց : որ-
 պէս զն յորդորեցին հասարակութիւն
 փոխ տալ : Ըյ թուի թէ առհա-
 շարակ պահապանութիւն դրամաց է անդ :

— Ի Վաղարշապետի և խաղաղ-
 ութիւնք յառնեն աստ և անդ ի տակ
 նաւորութեան հացի : Ըրդէն իսկ
 յիսլանք և ի Ախալսիս սոփ թագա-
 ւորէ : քոյց և սլնդէտ տակաւ ին բա-
 դում տակաւք ցորենոյ և սլնդ բար-
 ձան անտի ի Վաղարշապետի երկ
 թէ զին նոցա առաւել բարձր էր անդ :
 քան յԱղարշապետ :

Բանասիրական

ԵՐԱՋ

Այն ինչ պայծառ և դիպչելի՝ Արտակալ
 ճարտարանա՝ վերանորոգել շողջողբ :
 Աւետարտի՝ ծագու մն իրենցին՝ ստիպանդ :
 Իր զարգանալով բոլոր զինչերն իրարանդ :

Այն ինչ վեր՝ Արեւիկան հոգմն սիկ
 ջուր արձանայր երկեր ցողով՝ անու շեւ :
 Եւ զարդարանայր զիդիդ թաշտոյ՝ զայտուկիք :
 Իրարկան հրճու անո՝ տալին զգալ՝ յաղնթիւն :

Ուր Երզնկայի՝ արտն անայ՝ ինչ խնդ
 նոր դորութիւն՝ տաւալ պահել՝ անթարթալ :
 Ուր թաւրտալ՝ զայտույ ի քուն՝ անարտաւն :
 Եւ իր յանուրէն՝ անտի զոր զրեւս՝ ասալարի :

Դաւաղարշապետ մի առ արտաւոր՝ ինչ ժողով :
 ԲԱՐԵԱՆԻՈՅՈՒՆ՝ Երկեր ԲԱՐԵԱՆ :
 Պարտեզ փոխաւ՝ ծագաւ ծագիդք՝ բարիք :
 Իրոյ տեղին՝ էր սեղանաց՝ զմայլանիւն :

Էր զմայլանի՝ նարին արտաւն՝ բարձրացեալ :
 ԲԱՐԵԱՆԻՈՅՈՒՆ՝ կուտն կրտաւ՝ շեղու ծաղիք :

Եւ երկունքն՝ անհաւաք ի անո՝ կառուցեալ :
 Ի թաւալութիւն՝ հասարակաց՝ զինչերովք :

Ուր հիւրանայ՝ հաղարշապետ ծնէր ջրհոր :
 Եւ հասարակն՝ երկերցա՝ կանգաւն՝ խորաւ թիւար :
 Իրոյ ինչ մէջն՝ զարդաւ կառույ՝ խորշաւոր :
 Աւր զերթ հանգալ՝ Եւրն հարկանէ՝ աստաւալ թեւար :

Չորս տանն՝ ծագաւ և ծագիւնք՝ կարգային :
 Յաւաւ առ իր՝ առնան իւրեանց՝ և բնական :
 Որոց արտաւոր՝ ի ջրաբերս՝ զերծ կոյն :
 ԲԱՐԵԱՆԻՈՅՈՒՆ՝ կրդարան՝ ջրաբեր թեւար :

Կառի գիւթեալ՝ տեղարանաւ՝ Պարտեզի :
 Պարտեզիւնն՝ տղալիցին՝ յայտ տանել :
 Եթէ զինչը՝ անդ երկունքն՝ փոխանին :
 Եւ զինչ ոգտաւ այն՝ լինալ ինչ սրտանալ :

Ընդուն (աս)՝ թէ և երբեմն՝ տոթացին :
 Այլ իսկնաւն՝ առաւ ջրաբար՝ և սպա :
 Այլնն իսկնաւ՝ պահէ զերկերն՝ Ընդունին :
 Գիշերային՝ թարթալ ջրաբար՝ հոգալով :

Չորս տանն՝ հաղարշապետ ծնէր ջրհոր :
 Իրոյ երկերն՝ տղաւալ անդուր թանձրանալ :
 Թաւրին զանձանն՝ աստաւի իրեն՝ ջրհորի :
 Եւ արտաւորն՝ շանթ տարանին՝ կարծանայ :

Իսկ ի քաղաք մի՝ ի հասանայ՝ անձանց :
 Բնէք Պարտեզին՝ զարձան ի լին՝ և ծագալ :
 Բնէր սոգա և բաղք՝ ի լին անել՝ զան անկալ :
 Բնաւարանն՝ անդ ոտաւնիք՝ և տարաւոր :

Եւ երբ զինչն՝ երկերային՝ լուստաւ :
 Զայի իւրով՝ տեղան զինքն՝ ինչ այս ջրաբ :
 Գող զու յաղնթաւ՝ իրեն արձան ծագաւոր :
 Զաւանդաղեղ՝ առնէ զանգին՝ լուստաւ :

Ուր թէ որքան՝ զիդիդանայ՝ այս տարաւոր :
 Իրեն զարտանն՝ քանայ զինքն՝ զուսն՝ բարեւն :
 Կանաւարացեալ՝ մարտարանալք՝ իրեն զոգ :
 Ստարթարացեալ՝ լուսն արձանին՝ տեղանք տան :

Տեսանալ այս՝ զիդիդանալ՝ նախնիք :
 Որ տեղանայ՝ հան ինչ զարդարանալ՝ ծիթնայ :
 Ծարդիք նոցա՝ կուտն և յայտ՝ զիդիդին :
 Ինչ աւալ ինչն՝ առն ի զինն՝ տեղանայ :

Թաւրին լինիք՝ հասն ջրհորի՝ և լինին :
 Որ թարտաւորն՝ քան արտաւորանայ՝ լուստաւ :
 Զաւան ծագաւորանն՝ տեղան զիդիդին :
 Զաւարթ առնան մարտարան զարտաւ և զինան :

Եւ թղիկիք՝ և թղիկիքն՝ բարձրաւ Երն :
 Զաւանդարացեալ՝ տարաւք իւրեանց՝ զարդարին :
 Եւ տարաւորն՝ տեղան քանայն՝ միջանայ մերն :
 Զաւան լինն՝ կարգան հանալայ՝ Արեւին :

